

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
Αχαρνών 2, 101 76 Αθήνα, Τηλ. 210-2124331 Fax : 210-2124524

Σελίδες απάντησης: 5

Σελίδες συνημμένων:

Σύνολο σελίδων:

Αθήνα 11-1-2019
Αριθμ. Πρωτ.: 1140/173577

Προς:
Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων και ΑΚΕ

ΘΕΜΑ: «Ζημιές από φυτοπαθολογικές προσβολές σε ελαιοκαλλιέργειες της Π.Ε. Ηλείας»

ΣΧΕΤ: Η Ερώτηση 4266/12-12-2018

Απαντώντας στην παραπάνω Ερώτηση, που κατέθεσε ο Βουλευτής **κ. Κ. Τζαβάρας**, σας πληροφορούμε τα εξής:

Ως προς την ασφαλιστική κάλυψη που παρέχει ο ΕΛ.Γ.Α., σημειώνεται ότι σύμφωνα με τον ν. 3877/2010 (Α'160) «Σύστημα προστασίας και ασφάλισης της αγροτικής δραστηριότητας» στην ασφάλιση του ΕΛ.Γ.Α. υπάγονται συγκεκριμένοι φυσικοί κίνδυνοι που μπορεί να προκαλέσουν άμεσες ζημιές στη φυτική παραγωγή και ειδικότερα: α) ο παγετός β) το χαλάζι γ) η ανεμοθύελλα δ) η πλημμύρα ε) ο καύσωνας και η ηλιακή ακτινοβολία στ) το χιόνι ζ) οι υπερβολικές ή άκαιρες βροχοπτώσεις η) οι κίνδυνοι από τη θάλασσα, καθώς, επίσης, οι ζημιές από αρκούδα, οι ζημιές από αγριογούρουνα στις περιοχές όπου προστατεύονται από τη συνθήκη RAMSAR, καθώς και οι ζημιές που προκαλούνται από άγρια κουνέλια στη φυτική παραγωγή της νήσου Λήμνου. Σε εφαρμογή των διατάξεων του προαναφερθέντος νόμου, εκδόθηκε ο «Κανονισμός Ασφάλισης Φυτικής Παραγωγής για τον ΕΛ.Γ.Α.», όπως ισχύει σήμερα.

Ως εκ τούτου, ο παραγωγός, με τη Δήλωση Καλλιέργειας/Εκτροφής (ΔΚ/Ε) και την καταβολή του αντίστοιχου ασφαλιστρού προς τον ΕΛ.Γ.Α., ασφαρίζει τις καλλιέργειές του για τους συγκεκριμένους κινδύνους που προαναφέρθηκαν. Επομένως, του καταβάλλονται και οι σχετικές αποζημιώσεις για τυχόν ζημιές που έπληξαν τις καλλιέργειές του από τους εν λόγω κινδύνους.

Σε συνέχεια των ανωτέρω, σημειώνεται ότι από τις επισημάνσεις που διενεργήθηκαν από τις υπηρεσίες του ΕΛ.Γ.Α. σε ελαιοκαλλιέργειες στην ευρύτερη περιοχή της Περιφερειακής Ενότητας (Π.Ε.) Ηλείας, διαπιστώθηκαν ζημιές από αίτια μη καλυπτόμενα ασφαλιστικά από τον Κανονισμό Φυτικής Παραγωγής του ΕΛ.Γ.Α. Ειδικότερα, στις ανωτέρω καλλιέργειες παρατηρήθηκαν φυτοπαθολογικές προσβολές (δάκος και μύκητες-κυρίως γλοισπόριο), οι οποίες, όπως προκύπτει από τα ανωτέρω, δεν καλύπτονται ασφαλιστικά από τον ΕΛ.Γ.Α.

Για την ένταξη τέτοιων ζημιών σε πρόγραμμα Κρατικών Οικονομικών Ενισχύσεων (ΚΟΕ), αρμοδιότητας ΠΣΕΑ, θα πρέπει να πληρούνται οι όροι και οι προϋποθέσεις του Κανονισμού Κρατικών Οικονομικών Ενισχύσεων και των Κοινοτικών Κατευθυντήριων Γραμμών για τη γεωργία και δασοκομία.

Ένας εκ των βασικών όρων είναι η παραγωγή του έτους ζημιάς να έχει ζημιωθεί κατά είδος προϊόντος (καλλιέργεια), σε επίπεδο Νομού, σε ποσοστό 30% και πάνω, σε σχέση με τη μέση απόδοση των προηγούμενων τριών ετών, με βάση τα επίσημα στατιστικά στοιχεία της χώρας, τα οποία συλλέγονται από τις Διευθύνσεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής (ΔΑΟΚ) τον επόμενο χρόνο της συγκομιδής και δίδονται στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ) και, βεβαίως, να αποδειχθεί ότι δεν υπάρχουν τα κατάλληλα μέσα αντιμετώπισης της προσβολής και, στη συγκεκριμένη περίπτωση, τόσο της δακοπροσβολής όσο και των μυκητολογικών προσβολών.

Πληροφοριακά αναφέρεται ότι ο ΕΛ.Γ.Α., στο πλαίσιο αλλαγής του Κανονισμού του, έχει δώσει τη δυνατότητα, μέσω της ιστοσελίδας του, να κατατεθούν προτάσεις επί του υπάρχοντος Κανονισμού Ασφάλισης από παραγωγούς, φορείς, ομάδες και συνεταιρισμούς, προκειμένου να ληφθούν υπόψη, σε συνδυασμό με τα στοιχεία που θα προκύψουν από τη νέα αναλογιστική μελέτη, με σκοπό την ένταξη νέων κινδύνων στην ασφαλιστική κάλυψη του ΕΛ.Γ.Α., υλοποιώντας ένα μόνιμο αίτημα του αγροτικού κόσμου.

Επιπρόσθετα, σημειώνεται ότι, εκτός από την υποχρεωτική ασφάλιση στον ΕΛ.Γ.Α., η οποία παραμένει ως έχει, έχει θεσπιστεί η πρόσθετη ασφάλιση (ν. 3877/2010) για όσους επιθυμούν αυξημένη προστασία, καθώς και η προαιρετική ασφάλιση για κινδύνους που δεν περιλαμβάνονται στους υποχρεωτικά ασφαλιζόμενους κινδύνους του ΕΛ.Γ.Α.

Όλες οι ως άνω διαδικασίες βρίσκονται σε εξέλιξη. Μετά την ολοκλήρωσή τους, όπως ορίζεται ανωτέρω, θα τεθούν σε ισχύ οι νέες αλλαγές.

Όσον αφορά στην ευθύνη της εφαρμογής των Προγραμμάτων Δακοκτονίας, πρέπει να επισημανθεί ότι, σύμφωνα με το άρθρο 186 παρ. ΠΒβ31 του ν. 3852/2010 «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα Καλλικράτης» (Α'87), η κατάρτιση, ο συντονισμός, η εποπτεία και ο έλεγχος των προγραμμάτων υποχρεωτικών ή συλλογικών καταπολεμήσεων, όπως η καταπολέμηση του δάκου, των αρουραίων, των ακρίδων κ.ά., ανήκει στις Διευθύνσεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής (ΔΑΟΚ) των ελαιοκομικών Περιφερειακών Ενοτήτων (Π.Ε.) της χώρας. Οι διαγωνισμοί για την ανάδειξη εργολάβου ψεκασμών πραγματοποιούνται από τις Π.Ε. ή τις Περιφέρειες της χώρας και ο προϋπολογισμός του Προγράμματος Δακοκτονίας ανήκει στην αρμοδιότητα του Υπουργείου Εσωτερικών. Επίσης, σύμφωνα με το άρθρο 186 παρ. ΠΒβ30 του προαναφερθέντος ν. 3852/2010 «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα Καλλικράτης» (Α'87), τα θέματα που αφορούν στην αντιμετώπιση των τοπικών προβλημάτων φυτοπροστασίας, ανήκουν στην αρμοδιότητα των Περιφερειών της χώρας.

Σχετικά με το Πρόγραμμα Δακοκτονίας έτους 2018, σημειώνονται τα εξής:

α) Το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (αρμόδια η Διεύθυνση Προστασίας Φυτικής Παραγωγής) απέστειλε έγκαιρα προς τις ελαιοκομικές Π.Ε. της χώρας το με αριθμ. 13997/136664/19-12-2017 έγγραφο με θέμα: «Έναρξη προγράμματος συλλογικής καταπολέμησης του δάκου της ελιάς για το έτος 2018».

β) Η κατανομή των πιστώσεων του Προγράμματος Δακοκτονίας έτους 2018 πραγματοποιήθηκε από το Υπουργείο Εσωτερικών με την αριθμ. 2170/1-02-2018 (ΑΔΑ: ΩΠΨΖ465ΧΘ7-ΑΤΔ) Υ.Α. συνολικού ύψους 20.100.000 ευρώ και ακολούθησε η αριθμ. 18521/10-05-2018 (ΑΔΑ: ΨΘΞ2465ΧΘ7-Ζ2Ξ) Απόφαση τροποποίησής της.

γ) Ως προς τις διαδικασίες πρόσληψης του εποχιακού προσωπικού δακοκτονίας, σημειώνεται ότι:

➤ εκδόθηκε η με αριθμ. πρωτ. 5303/80845/7-6-2018 απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Οικονομικών, Διοικητικής Ανασυγκρότησης και Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων σχετικά με τον καθορισμό του προσωπικού, με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου, για την κάλυψη των αναγκών του Προγράμματος Δακοκτονίας έτους 2018

και

➤ εκδόθηκε η με αριθμ. πρωτ. 5593/84991/15-6-2018 (ΑΔΑ: 7ΖΑ94653ΠΓ-ΚΩΦ) απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Κατανομή εποχικού προσωπικού σε Περιφερειακές Ενότητες – Διευθύνσεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής για το Πρόγραμμα Καταπολέμησης του Δάκου της Ελιάς έτους 2018».

Επισημαίνεται ότι η αρμόδια Διεύθυνση Προστασίας Φυτικής Παραγωγής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ) είχε έγκαιρα προβεί σε όλες τις απαιτούμενες διοικητικές πράξεις για την έκδοση των ανωτέρω αποφάσεων, με αρχικό αίτημά της το αριθμ. 195/4301/9-01-2018 έγγραφό της.

δ) Η προμήθεια των υλικών δακοκτονίας πραγματοποιήθηκε και φέτος από τη Γενική Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών του ΥΠΑΑΤ (σχετ. η αριθμ. 3492/ΧΜ/2018 Διακήρυξη και η αριθμ. 3495/ΧΜ/2018 Επαναπροκήρυξη για το spinosad) και ολοκληρώθηκε με τη διανομή των υλικών στις Π.Ε. Το αίτημα της ως άνω αρμόδιας Διεύθυνσης Προστασίας Φυτικής Παραγωγής του ΥΠΑΑΤ για την προμήθεια των δακοκτόνων υλικών υποβλήθηκε αρχικά στην εν λόγω Γενική Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών του ΥΠΑΑΤ με το αριθμ. 1090/17110/31-01-2018 έγγραφο. Για την κάλυψη των αναγκών σε υλικά των ΔΑΟΚ που αιτήθηκαν, πραγματοποιήθηκαν μετακινήσεις μεταξύ των Π.Ε. με συντονισμό της Διεύθυνσης Προστασίας Φυτικής Παραγωγής του ΥΠΑΑΤ. Οι ανάγκες καλύφθηκαν πλήρως από τα αποθέματα των ΔΑΟΚ, τα οποία και χρησιμοποιήθηκαν σχεδόν εξολοκλήρου, χωρίς να προκύψει πρόβλημα έλλειψής τους.

ε) Οι διαδικασίες για την ανάδειξη εργολάβων παγιοθεσίας και ψεκασμών, όπως και η έγκαιρη έναρξη των ψεκασμών, ανήκουν, όπως προαναφέρθηκε, στην αρμοδιότητα των ΔΑΟΚ των Π.Ε. της χώρας και τυχόν προβλήματα καθυστέρησης στις διαγωνιστικές διαδικασίες για την ανάδειξη των εργολάβων αποδίδονται στην τήρηση των υποχρεωτικών χρονοβόρων διαδικασιών.

ζ) Όσον αφορά στην επίλυση των προβλημάτων που ανακύπτουν από τις καθυστερήσεις, σημειώνεται ότι έχει εκδοθεί από τις 18/07/2018 σχετική τροπολογία με το άρθρο 57 του ν. 4554/2018 (Α' /130), που έδωσε τη δυνατότητα στους προσωρινούς μειοδότες των διαγωνισμών έτους 2018 να ξεκινήσουν τους ψεκασμούς πριν από την υπογραφή των συμβάσεων.

Διευκρινίζεται ότι η φύση του εν λόγω προγράμματος, καθώς είναι βιολογικό και πολυπαραμετρικό (με έναν από τους κυριότερους παράγοντες να είναι οι κλιματολογικές συνθήκες) και απαιτεί την άμεση συσχέτιση και εμπλοκή πολλών φορέων για τη διενέργειά του (Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Υπουργείο Εσωτερικών, Υπουργείο Οικονομικών, Περιφέρειες, Περιφερειακές Ενότητες, Δήμοι με τις αρμόδιες Διευθύνσεις αυτών), καθιστά αναγκαία:

α) την πλήρη εγρήγορση όλων των φορέων καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησής του, όπως και των ελαιοπαραγωγών και

β) την προσπάθεια απλούστευσης των διαδικασιών για την έγκαιρη και αποτελεσματική εφαρμογή του.

Σχετικά με το Πρόγραμμα Δακοκτονίας έτους 2019, σημειώνεται ότι με το αριθμ. 12067/161065/21-11-2018 έγγραφο της Διεύθυνσης Προστασίας Φυτικής Παραγωγής του ΥΠΑΑΤ προς τις ΔΑΟΚ των Π.Ε. της χώρας κηρύχθηκε επίσημα η έναρξη των εργασιών του Προγράμματος Δακοκτονίας έτους 2019.

Επιπρόσθετα, αναφέρεται ότι έχει ξεκινήσει η συνεργασία μεταξύ των αρμόδιων Υπηρεσιών του ΥΠΑΑΤ σχετικά με τις διαδικασίες προμήθειας δακοκτόνων υλικών και κάλυψης των αναγκών σε εποχιακό προσωπικό για το εν λόγω Πρόγραμμα.

Πρέπει να επισημανθεί ότι το Πρόγραμμα Δακοκτονίας εκσυγχρονίζεται και προσαρμόζεται στις απαιτούμενες συνθήκες, όποτε αυτό κρίνεται αναγκαίο, ενώ καταβάλλονται σημαντικές προσπάθειες από το ΥΠΑΑΤ για να νομοθετηθούν οι αρμοδιότητες του και το πλαίσιο συνεργασίας του με το Υπουργείο Εσωτερικών. Στόχος είναι να ολοκληρώνεται η διαδικασία νωρίς, για όλη την Ελλάδα, και να μην υπάρχουν πια οι καθυστερήσεις που παρατηρούνται μετά την ισχύ του Καλλικράτη. Επιπλέον, θα ακολουθήσει η βελτίωση του νομοθετικού πλαισίου, έτσι ώστε να επισπευσθεί και η πρόσληψη του προσωπικού εφαρμογής της δακοκτονίας και να είναι όλα έτοιμα στις αρχές του μηνός Μαΐου.

Παράλληλα, ο ΕΛ.Γ.Ο. – ΔΗΜΗΤΡΑ, σε συνεργασία με το ΥΠΑΑΤ, ήδη υλοποιεί από τις 9-9-2018 πιλοτικό ερευνητικό πρόγραμμα, ύψους 144.000 ευρώ, για την ηλεκτρονική παρακολούθηση και τον έλεγχο των πληθυσμών του δάκου της Ελλάδας σε Ηράκλειο, Λασιθί, Χανιά, Ρέθυμνο, Λέσβο, Σάμο, Φωκίδα και Μεσσηνία. Στις προθέσεις και στον σχεδιασμό της πολιτικής του ΥΠΑΑΤ είναι η άμεση σύνδεση του προγράμματος δακοκτονίας με την έρευνα.

Αναλυτικότερα, αναφέρεται ότι την Πέμπτη, 29 Νοεμβρίου του 2018, πραγματοποιήθηκε στα Χανιά η εναρκτήρια ημερίδα του έργου «Πιλοτική εφαρμογή νέων τεχνολογιών για την παρακολούθηση και έλεγχο των πληθυσμών του δάκου σε διάφορες ελαιοκομικές περιοχές της Ελλάδας 'NT4D'», στο Ινστιτούτο Ελιάς Υποτροπικών Φυτών και Αμπέλου.

Την έναρξη της ημερίδας κήρυξε ο Γενικός Γραμματέας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ), κ. Ν. Αντώνογλου, ο οποίος αναφέρθηκε στην αναδιοργάνωση του Εθνικού Προγράμματος Δακοκτονίας για τον αποτελεσματικότερο συντονισμό των διαδικασιών του, με στόχο την 1^η Μαΐου κάθε έτους να υπάρχει πλήρης ετοιμότητα για την έναρξη των εργασιών επί του πεδίου.

Το έργο, διάρκειας 2 ετών, υλοποιείται με χρηματοδότηση από το ΥΠΑΑΤ και συμμετέχοντες φορείς είναι το Ινστιτούτο Ελιάς Υποτροπικών Φυτών και Αμπέλου (συντονιστής), το Πανεπιστήμιο Αιγαίου, το Ινστιτούτο Μοριακής Βιολογίας και Βιοτεχνολογίας, το ΤΕΙ Κρήτης, το ΥΠΑΑΤ/Τμήμα Αγροτικής Ανάπτυξης & Ελέγχου Χανίων και οι ΔΑΟΚ 8 Περιφερειακών Ενοτήτων της χώρας, οι οποίες, όπως προαναφέρθηκε, είναι τα Χανιά, το Ρέθυμνο, το Ηράκλειο, το Λασιθί, η Σάμος, η Λέσβος, η Φωκίδα και η Κυπαρισσία.

Στην ημερίδα παρουσιάστηκαν οι βασικές ενέργειες του έργου και έγινε συζήτηση για το πλάνο των δράσεων του έργου με τους γεωπόνους των ΔΑΟΚ και όλους τους εμπλεκόμενους στο έργο φορείς.

Βασικός σκοπός του έργου είναι η πιλοτική εφαρμογή νέων τεχνολογιών, μεθοδολογιών και εργαλείων στην εφαρμογή της δακοκτονίας και η περαιτέρω συνολική ενσωμάτωσή τους στο Εθνικό Πρόγραμμα Δακοκτονίας.

Συνοπτικά, θα υλοποιηθούν οι παρακάτω δράσεις:

- Εφαρμογή ολοκληρωμένου πληροφοριακού συστήματος ελέγχου και παρακολούθησης με δωρεάν λογισμικό στην αντιμετώπιση του δάκου σε διάφορες ελαιοκομικές περιοχές της χώρας.
- Ανάπτυξη βάσης δεδομένων για την αποθήκευση των γεωχωρικών και περιγραφικών δεδομένων και δημιουργία χαρτών επικινδυνότητας.
- Παρακολούθηση του πληθυσμού του δάκου με αυτοματοποιημένες έξυπνες ηλεκτρονικές παγίδες.
- Παρακολούθηση και διαχείριση της ανθεκτικότητας του δάκου στα εντομοκτόνα με έξυπνα εργαλεία: διαγνωστικά ακριβείας και διαδικτυακή πλατφόρμα.
- Διάχυση και σταδιακή ενσωμάτωση καινοτόμων πρακτικών στο Εθνικό Πρόγραμμα Δακοκτονίας.

Απώτερος στόχος του έργου είναι ο βέλτιστος προγραμματισμός και ο έλεγχος των ψεκασιών, ώστε να εφαρμόζεται, με τη μέγιστη δυνατή αποτελεσματικότητα, το Εθνικό Πρόγραμμα Δακοκτονίας και η συνδρομή προς τις Διευθύνσεις Αγροτικής Οικονομίας της χώρας, ώστε να σχεδιάσουν και να υλοποιήσουν αποτελεσματικότερη και πιο οικονομική δακοκτονία, αξιοποιώντας τις σύγχρονες κινητές συσκευές, την επιστήμη της γεωπληροφορικής, την αυτοματοποιημένη ηλεκτρονική καταγραφή των δακοσυλλήψεων και τη μοριακή βιοτεχνολογία. Άμεσα ωφελούμενοι είναι όλοι όσοι εμπλέκονται στο Εθνικό Πρόγραμμα Δακοκτονίας, καθώς και όλοι όσοι δραστηριοποιούνται γύρω από το εθνικό μας προϊόν μέσω της βελτίωσης της ποιότητας του παραγόμενου ελαιόλαδου.

Όσον αφορά στη χορήγηση de minimis, επισημαίνεται ότι η χορήγηση κρατικών ενισχύσεων ήσσονος σημασίας (de minimis) για την τρέχουσα προγραμματική περίοδο, μέχρι και το έτος 2020, προβλέπεται στον Κανονισμό (ΕΚ) αριθμ. 1408/2013 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Σύμφωνα με τον εν λόγω Κανονισμό, η Ελλάδα για την επταετία 2014-2020 μπορεί να χορηγήσει κρατικές ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (de minimis), οι οποίες να μην ξεπερνούν το ποσό των 109.260.000 €. Επισημαίνεται ότι ένα μεγάλο μέρος του ποσού αυτού έχει, ήδη, διατεθεί για την κάλυψη ενισχύσεων που δόθηκαν σε διάφορες κατηγορίες παραγωγών που επλήγησαν από ζημιές (ζημιές ροδάκινων από το εμπάργκο της Ρωσίας, ζημιές από φυσικές καταστροφές, όπως πυρκαγιές, ασθένειες, ακρίδες κ.λπ.). Το ύψος ενίσχυσης ανά ενιαία επιχείρηση δεν μπορεί να υπερβαίνει το ποσό των 15.000,00 € σε οποιαδήποτε περίοδο τριών οικονομικών ετών.

Για το πλαίσιο χορήγησης κρατικών ενισχύσεων ήσσονος σημασίας (de minimis), σύμφωνα με τον προαναφερθέντα Κανονισμό (ΕΚ) αριθμ. 1408/2013, απαιτείται:

- α) η ενημέρωση της Ευρωπαϊκής Ένωσης με την αναγνώριση της ανάγκης χορήγησης της εν λόγω ενίσχυσης και
- β) ο υπολογισμός του συνολικού ποσού που θα χορηγηθεί.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΣΤΑΥΡΟΣ ΑΡΑΧΩΒΙΤΗΣ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

Βουλευτή κ. Κ. Τζαβάρα